

Μένδοβας

◆ ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΝΕΟΧΩΡΙΤΩΝ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ ◆

Διευθυντής - Συντάκτης: Ηλίας Γ. Κρομμύδας

Γραφεία: Πανεπιστημίου 42 γραφ. 810
Τηλ.: 36.00.633

Νοέμβριος 1983
Έτος 2 Αριθ. Φύλ. 22

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ ΑΓΑΠΗΣ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗΣ

Λίγα μερόνυχτα μας χωρίζουν αικόμη από την Αγιασκείνη Νύχτα, όπου χαρμόσυνα θα σημαίνουν και πάλι οι καμπάνες των ναών της Χριστιανοσύνης, για να μεταδώσουν με τους ήχους τους το Μήνυμα, της Αγάπης και της Ειρήνης του Θεού προς τον άνθρωπο, για να διαλαλήσουν στα πέρατα της Οικουμένης το Μεγάλο και πισύλληπτο, για την ανθρωπότητα, γεγονός της ενανθρώπησης του Κυρίου.

«Χριστός γεννάται,
δοξάσατε...»

Ο Βασιλιάς του Ουρανού και της γης έρχεται ανάμεσά μας! Ο ποιητής των ορατών και αοράτων. Ο Μεγάλος Δημιουργός του Σύμπαντος, σαν ταπεινός άνθρωπος μέσα στην ταπεινή Σπηλιά της Βηθλεέμ, σπαργανωμένος στη Φάτνη των Ζώων προσπαθεί να ζεσταθεί από τα χνώτα τους. Αυτός που ζεσταίνει τις καρδίες μας με τα νάματα της αγάπης.

Θα ηχήσουν πάλι στ' αυτιά μας οι μελωδικοί Ύμνοι των Αγγέλων «Δόξα εν Υψίστοις Θεώ...». Οι ουράνιοι αυτοί μουσουργοί θα ξεσκώσουν πάλι τις καρδίες μας σε μια υπέρτατη έξαρση και θα γεμίσουν τις ψυχές μας από τη μεγάλη εκείνη χαρά. Χαρά και αγαλλίαση σ' ολόκληρη την πλάση. Γεννήθηκε Εκείνος που θα λυτρώσει τον κόσμο από τις αμαρτίες, ο Θεός της Αγάπης και της Ειρήνης, ο ήλιος της δικαιοσύνης, η αστείρευτη πηγή της ευτυχίας και της χαράς για τον άνθρωπο, σε μια εποχή που κυριαρχούσε ο κόσμος της ύλης και της βίας. Το δίκαιο του ισχυρότερου ήταν νόμος και αρχή. Η εκμετάλλευση των αιδύνατων οργίαζε. Η ακολασία και σπατάλη, η έκλιση των ηθών

και η ασέθεια, η αδικία, οι πόνοι, τα δάκρυα, η απελπισία, το εμπόριο των δούλων είχαν φτάσει στο κατακόρυφο. Μέσα σ' αυτή την πραγματικότητα της ανθρωπότητας ήρθε «ο των Αγγέλων Βασιλεύς μορφήν δούλου λαβών, ίνα σώσει τον άνθρωπον».

Μέσα στο σκοτεινό και υγρό Σπήλαιο της Βηθλεέμ ανάτειλε ο ήλιος της Δικαιοσύνης για δίκαιους και άδικους και η ανατολή του έχει σε βάλσαμο παρηγορίας σε

Συνέχεια στη σελίδα 2

προσκλήσεως για κάθε άτομο είναι 800 δρχ.

Είμαστε βέβαιοι ότι, καταγούντας την προσπάθειά μας, θα δώσετε όλοι το «παρών». Σας περιμένουμε με ιδιαίτερη χαρά.

Το κέντρο διαθέτει 10μελές καλλιτεχνικό συγκρότημα του Στάθη Κουκουλάρη από τους Βαγγέλη Ποζιό, Γιούλα Σφυρόερα, Μανώλη Κονδύλη, Κώστα Τσαμπαθώνη, Τασία Λάμπρου, Μαρία Σκουλάξηνος. Διαθέτει επίσης και ευρύχωρο πάρκιν για τα αυτοκίνητα.

Συμμετέχουν

Βιολί: Στάθης Κουκουλάρης, Κλαρίνο: Μιχάλης Σισίκης, Αρμόνιο: Δημ. Λάμπρου, Κιθάρα και Λαούτο: Βαγγ. Κουκουλάρης, Ντράμας: Κων. Φωτιάδης και η εξαιρετική χορεύτρια ΝΤΑΙΝΑ.

Το κέντρο δρίσκεται στο τέρμα Άλσους Νέας Φιλαδέλφειας και μπορείτε να εξυπηρετηθείτε με τα λεωφορεία αστικής: Κάτω Κηφισιάς, Μεταμόρφωσης, Λυκόβρυσης.

Το Δ. Σ.

Οι Σύλλογοι μας και ο «ΜΕΓΔΟΒΑΣ»

εύχονται σε όλους

«ΧΑΡΟΥΜΕΝΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ,

ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ και ΕΙΡΗΝΙΚΟ ΤΟ 1984»

Χριστουγεννιάτικο

Ο ΠΑΠΑ - ΦΩΤΗΣ

ΤΟΥ ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΤΣΙΤΣΑ

Είχε πεθάνει εκείνο το χρόνο ο Παπαστέργιος. Ήταν πολύ γέρος, κόρυτες την ενεγήτη, και δύσκολα τα τελευταία πέντε - έξη χρόνια εκτελούσε τα ιερατικά του έργα στο χωρίό του, ένα απ' τα πιο απαρακρυπτέα χωρά των Θεσσαλικών Αγράφων. Το χειμώνα, δταν οι δροχές δυνάμων την κατεβασιά του ρέματος που χώριζε τους δύο μαχαλάδες κι ο δρόμος πγίγονταν στη λαστούρα, ο Παπαστέργιος δε μπορούσε γα πάει στην εκκλησιά, που έμενε έτσι αλειτούργητη. Οι γρηγούλες του πέρα μαχαλά πήγαιναν τακτικά στην επωλη-

σιά και χτύπαγαν την καμπάνα. Άναβαν τα κεράκια τους κι έπιαναν τις σκοτεινές γωνιές μέσα στο γαό, απόπου κύτταζαν τις θλιμμένες μορφές του Χριστού και της Παναγίας. Όρες πολλές έκαναν το σταυρό τους, άδικα περιμένοντας γα φαγεί κάποτε ο Παπαστέργιος. Αγνόι τευχαν από την πάρτα και το μικρό φεγγίτη του γαού την αντικρυνή πλαγιά του δουνικού που είχε χαθεί στους πυκνούς καπνούς της αντάρας κι αναστέγαζαν, κάνοντας πάντα το σταυρό τους. «Αχ, Θεούλη μ' κατακλυσμό έφερες πάλι σήμερα! Δοξασμένο τόγιμά σ'! Που γα ξεμυτήσει

ο δόλιος ο παπάς σήμερα... Πάλι αλειτούργητη η εκκλησίσσα μας. Δόξα γάχ' σε Μεγαλοδύναιμε!...».

Οι άγριες δρουτές των κεραυνών και τα βουητά των αγέμων έφεργαν φόδο και σύγκρου και στοματούσαν τη σγαγή προσευχή των μαύρων κούτσουρων, που απάγκιαζαν στο γαό. Οι αστραπές άγαδαν άγριες λάμψεις μέσα στα σκοτάδια της εκκλησίας...

Εκείνο το χρόνο αγαπαύθηκε για πάντα ο Παπαστέργιος απ' το βάρος των γηρατειών του. Ο Δεσπότης δεν είχε διαθέσιμο παπά, που θα πήγαινε πρόθυμα γα υπηρετήσει στο απόμερο και μακρυνό εκείνο χωριουδάκι. Γι' αυτό έστειλε τον παπά του γειτονικού χωριού, που απέλχε τρεις ώρες κακοστρατιάς, έναν πολύ καλό παπά, γα λειτουργάει με την αράδια στα δύο χωριά, το δικό του και του του μακαρίτη Παπα-

Συνέχεια στη σελίδα 3

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

Με τη συμπλήρωση, σαράγτα μερών από το θάνατο του Γεωργίου Θ. Κρομμύδα, τελέστηκε ετη μνήμη του στον ιερό γκά Αγίας Σοφίας Νέου Ψυχικού Αθηνών μηνημόσυνο. Τους πολυπληθείς συγγενείς συγχωριαγούς και φίλους, που παραδρέθηκαν, θερμά ευχαριστούμε.

Τα παιδιά του και τα εγγόνια

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ευχαριστούμε ολόθερμα όλους λείγους που με οποιοδήποτε τρόπο μας συμπαραστάθηκαν στο βαρύτατο πένθος μας για το θάνατο του λατρευτού μας συζύγου, πατέρα και παππού ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΑΝΤΖΙΑΦΟΥ.

Η συζυγός του Βασιλική, τα παιδιά του Παύλος και Ευφροσύνη, Αγτιγόνη και Αθαγάσιος, Μαρία και Βασίλειος. Τα εγγόνια.

ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ

ΑΓΑΠΗΣ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗΣ

Συγέχεια από την σελίδα 1 κάθε πονεμένη και πικραμένη ψυχή. Ναι! Γιατί Αυτός είναι το φως το αληθινό που οδηγεί στο δρόμο της πνευματικής ανάτασης και της αληθινής ζωής, στο δρόμο της αγάπης, της χαράς και της ειρήνης. Το ανέσπερο φως της Βηθλεέμ που οδήγησε τους ποιμένες και τους Μάγους στο ταπεινό σπήλαιο και σήμερα ακόμη ζωη-

φόρο εκπέμπεται σε ολόκληρη την Οικουμένη. Ας ευχηθούμε η λάμψη του να φωτίζει συνειδήσεις και να θερμαίνει ψυχές. Να μας καθοδηγεί στο δρόμο της αρετής και του καθήκοντος. Να παρηγορεί τους πονεμένους. Να οπλίζει με θάρρος τους απελπισμένους. Να χαρίζει γαλήνη και Ειρήνη στην καταραγμένη ανθρωπότητα.

«Μ»

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ - ΓΛΩΣΣΙΚΑ

ΑΠΟ ΤΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΑΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Δ. ΑΜΒΡΟΣΙΟΥ ΕΠΙΤΙΜΟΥ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗ Δ.Ε.

Συγέχεια από το προηγούμενο Αγδρείας (ο) : α) ο Δεκέμβρης γιατί ανδρειεύει η μέρα (μεγαλώνει) απ' αυτόν τον μήνα 6) Ο Νοέμβρης από την γιορτή του Αγίου Αγδρέα.

Αγεδατό (το) : φωμί με πρόζυμο, φουσκωμένο.

Ανεμοδούρα (η) : όργανο με το οποίο τυλίγονται τα γήματα (γγέματα) σε κουβάρια (μασούρια).

Ανέμη (η) : όργανο γύρω από το οποίο τυλίγονται τα γήματα, τα οποία με την ανεμοδούρα γίνονται κουβάρια.

Ανεχόρταγος (ο) : ο αχόρταγος.

Ανιφτος (ο) : άπλυτος στο πρόσωπο.

Αντάρα (η) : α) η ομίχλη. 6) Θόρυβος, ταραχή.

Αυτάμα (επίρ.) : μαζί.

Αυτίς (πρόθεση) : ακτί.

Αυτί (το) : ωλυγιδρικό ξύλο

στο οποίο τυλίγεται το ύφασμα του εργαλείου.

Αγτίζα (η) : η κνήμη, η γάμπα.

Αγιέτι (το) : η συγήθεια (Τουρκική λέξη).

Αγισάκι (Τουρκική λέξη) : ακριβώς.

Αγυτος (ο) : χωρίς ρούχα. Αξέλα (η) : ή υπαγότητα.

Αξαφνία (επίρ.) : ξαφνικά.

Αξιφώνω : τρώγω αφόγι, τρώγω λαϊμαργια. 'Όταν θυμώνει η μάνα λέγει στο παιδί της «ξέφωσε και σταμάτα».

Αξιάλη ή αξάλη (η) : η δουκέντρα.

Απ' : που Π.χ. «αυτά απ' λες»: αυτά που λες.

Απάγγειο (το) : το υπένεμο μέρος.

Απαγαλδειάζω : (το σωστό είναι απαγαλδειάζω) : λιγοστεύω κατά το μισό. «Μ' απαγάλδειασε ο πόνος»: λιγότεφε ο πόνος.

Συνεγίζεται.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ - ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

Μας έστειλαν τη συγδρομή τους προς το Σύλλογο και το «Μ» καθώς και διάφορες εισφορές οι πρακτώ, τους οποίους ευχαριστούμε θερμά. Περιμένου με να τους μημηθούν και άλλοι, διογκώντας έτσι έμπρακτα στη θελτιώση της πιούτητας ζωής του χωριού μας:

ΑΠΟ ΑΘΗΝΑ

Αργύρης Βασίλειος Α. 500

Κωνσταντίνου Γεώργιος 400

Αναγκώστου Ιωάννης 1500

Χήρος Παναγιώτης. Στη μνήμη του αξέχαστου φίλου μας Γεωργίου Θ.

Κρομμύδα 1000

Πεσλής Ιωάννης Δομοκός 1000

Τσίτρας Ηρακλής Γοργοβίτες 1000

Κρυμμύδας Ευθ. Καρδίτσα 500

Λάμπιρου Βάγιος Καταφύρι 500

Νεντής Δημήτριος Φ. Αμερική 20 \$

Κουμάτος Γεώρ. Αμερική 1500

Σύζυγος Γεωργίας Στελ.

Κρομμύδα

Μαρκάκης Τάσος Αμερική 1500

Σύζυγος Μυγδάλως Στ.

Κρομμύδα

Με την Σαράκη Λιθρές χρήματα από την ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΝΕΟΧΩΡΙΤΩΝ διαμόρφωση θερμά δώρα στην ΕΡΓΑΛΑΣΙΑ: ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 42

ΤΗΛ: 36.31.820

«ΜΕΓΔΟΒΑΣ»
ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ
ΝΕΟΧΩΡΙΤΩΝ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

• Διευθυντής — Συντάκτης
ΗΛΙΑΣ Γ. ΚΡΟΜΜΥΔΑΣ
25ης Μαρτίου 12 — Χολαργός
Τηλ. 65.13.519

• Τυπογραφείο: Κωλέττη 7
Αθήνα — Τηλ. 36.21.074

• ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ
Ιδιώτες 400
Επαγγελματίες, Σύλλογοι 500
Εφημερίδα 400
Διαφημίσεις 500

• Η εφημερίδα δεν δημοσιεύει κείμενα με υβριστικό ή πολιτικό περιχόμενο.

Χειρόγραφα δημοσιεύμενα ή μη δεν επιστρέφονται. Πρέπει να στέλνονται στο Διευθυντή του «Μ».

Εντόπιγραφα δημοσιεύματα εκφράζουν απόψεις του συγγραφέα τους.

ΘΕΡΜΗ ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Τόσο οι συνδρομές σας για την εφημερίδα όσο και κάθε άλλη εισφορά σας, πρέπει να στέλνονται στο όνομα του ταμία του Συλλόγου μας η. ΗΛΙΑ ΑΝΤ. ΚΡΟΜΜΥΔΑ, Ρεμούνδον 5 - 7 104 46 Αθήνα, γιατί άλλως είναι δύσκολη η είσπραξή τους

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΗΛΙΑ ΖΩΤΟΥ - (ΖΕΜΠΡΑ)

Οδός Ταυρωπού (έναντι νέου Νοσοκομ. Καρδίτσας) Λειτουργεί κάθε βράδυ. Διαθέτει εκλεκτή κουζίνα και το καταπληκτικό συγκρότημα Δημοτικού Τραγουδιού ΓΙΑΝΝΗ ΖΩΤΟΥ

Σας περιμένουμε για μια αξέχαστη βραδιά

ΑΡΝΙ

CAFETERIA - PITSA - TOST
ΑΔΕΛΦΟΙ ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗ
Οδός Καραϊσκάκη 6, τηλ. 22161 ΚΑΡΔΙΤΣΑ

RUB

«ΔΙΑΣΤΑΣΗ»

Π. ΧΑΛΙΜΟΥΡΔΑΣ - ΒΑΣΙΛΑΚΟΣ Ο.Ε.
ΟΔΟΣ ΑΛΚΜΗΝΗΣ 8 - ΔΑΦΝΗ ΤΗΛ. 9708094
ΠΛΑΤ. ΚΑΛΟΓΗΡΩΝ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ
ΚΑΛΛΙΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΕΙΔΗ ΔΩΡΩΝ

ΑΒΗΝΑΣ ΧΡ. ΚΡΟΜΜΥΔΑ

ΒΑΣ. ΣΟΦΙΑΣ 83 — ΛΑΡΣΑ

ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ ΕΞΗΓΗΣΗ

Και άλλοτε έχουμε γράφει και πρέπει αυτό να γίνει: καταγοητό από όλους, πως η εφημερίδα μας δεν είναι και δεν μπορεί να είναι υπόθεση ενός μόνο απόμου ή και του Δ.Σ. του Συλλόγου μας. Είναι υπόθεση όλων μας, όσων τουλάχιστον συμφωνούν με το σκοπό που εξηπρετεί και πιστεύουν στη χρησιμότητά της.

Εμείς που επωμισθήκαμε αυτη δύσκολη προσπάθεια πολλές φορές το έχουμε πει πως, ούτε επαγγελματίες δημοσιογράφοι είμαστε, ούτε τον απαιτούμενο χρόνο έχουμε να φάγουμε για ειδήσεις που αφορούν το χωριό ή τους απουδήποτε συγχωριανούς μας. Καταβάλλουμε πάντως κάθε προσπάθεια.

Καθήκον λουπόν όλων μας είναι να γράφουμε σ' αυτή ότι πέσει στην αντίληψή μας, ότι γνώμη έχουμε, ότι χριτική θέλουμε κα κάνουμε.

Ακούστηκαν παράπονα, ότι διάφορα γεγονότα δεν μας απασχόλησαν, εγώ θα έπρεπε. Είπαν π.χ. ότι πέθανε ο τάδε και δεν

γράφατε λέξη δεν θάλατε τη φωτογραφία του κλπ. Δηλώνουμε για μας ακόμα φορά ότι δεν παραχείπουμε να δημοσιεύσουμε ο τιδήποτε πέσει στην αντίληψή μας. Τόσο η είδηση, όσο και η φωτογραφία σποιούδήποτε Νεοχωρίτη, χωράει στην εφημερίδα μας, φτάνει μόνο να ενημερωνό μαςτε και θα πρέπει να γίνει γνωστό ότι: η καταχώριση φωτογραφία, υπόκειται σε ποσότητα έξοδα τα οποία θα δαρύνουν τον κάθε ενδιαφερόμενο.

Παρακαλούμε σε τέτοιες περιπτώσεις, ας φροντίζει κάποιος από τους στεγούς συγγενείς ή ρίους για μας ενημερώνει έγκαιρα, στέλνοντας μας και το σχετικό υλικό για δημοσίευση.

Το ίδιο λέμε και για τα ευχάριστα γεγονότα όπως, γάμοι, γεννήσεις, βαπτίσια κλπ.

Μόνο μ' αυτή την αντίληψη, θα μπορεί η εφημερίδα μας να ενημερώνει τους αναγνώστες της με πληρότητα, πράγμα που αποτελεί δασικό στόχο και επιδιωξή μας.

«Μ»

ΝΕΟΣ ΝΟΜΑΡΧΗΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ Ο κ. ΚΟΥΚΟΥΛΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Νέος Νομάρχης στο νομό μας τοποθετήθηκε ο κ. Κουκουλάκης Δημήτριος. Τον καλωσορίζουμε και τον συγχαίρουμε εγκάρδια. Του ευχόμαστε δε υγεία και κάθε επιτυχία στο υψηλό ή και δύσκολο έργο του, για το καλό του γομού μας αλλά και της πατρί-

κας μας γενικότερα.

Πιστεύουμε ότι το ενδιαφέρον του θα είναι θερμό και αμέριστο, για τα προβλήματα του χωριού μας, όπως και του προκατόχου του κ. ΠΑΠΑΣΜΥΡΗ.

«Μ»

ΠΡΟΣ ΤΟΝ κ. ΠΑΠΑΣΜΥΡΗ ΝΟΜΑΡΧΗ ΓΡΕΒΕΝΩΝ

Αισθανόμαστε την υποχρέωση, με την ευκαιρία της μετάθεσής σας από το νομό μας, να τας απευθύνουμε τις άποψες και ειλικρινείς ευχαριστίες μας για το γήγειο και στοργικό ενδιαφέρον που δείξατε, για την προώθηση και επίλυση πολλών ζωτικών προβλημάτων του χωριού μας. Τα έργα που έγιναν στο χωριό μας με τη δική σας φροντίδα, καθώς και αυτά που υποσχεθή-

κατε, κατά την πριν από τη μετάθεσή σας επίσκεψη στο χωριό μας, ότι θα προγραμματίσετε για εκτέλεση, θ' αποτελούν για μας την πιο έντονη αγάμηνη σημείο της δραστηριότητας προσωπικότητάς σας.

Σας ευχόμαστε υγεία και κάθε επιτυχία και στη γένεση σας έδρα.

«Μ»

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

ΞΕΝΙΤΕΜΕΝΟ ΜΟΥ ΠΟΥΛΙ

Ξενιτεμένο μου πουλί και παραπομένο,
η ξενιτεία σε χαίρεται κ' εγώ 'χω τον καημό σου.
Τι να σου στείλω, ξένε μου, τι να σου προβοδήσω;
Να στείλω μήλο σέπεται, κυδών: μαραγκιάζει,
σταφύλι ξερωγιάζεται, τριαντάρυλλο μαδιέται.
Να στείλω καν τα δάκρα μου, ι' ένα φιλό μαγτίλι,
- κα δάκρα μου 'γαι καφτερά και καίρουν το μαγτίλι!
Τι να σου στείλω ξένε μου, τι να σου προβαδήσω;...

ΓΡΑΜΜΑ ΞΕΝΙΤΕΜΕΝΟΥ ΜΑΣ

Λάβαμε με χαρά από τη Βοστώνη Αμερικής το γράμμα του συγχωριανού μας Δημητρίου Φ. Νευτή, ο οποίος ανέμεσα στα άλλα που γράφει μας παρακαλεί να στείλουμε τις ευχές του σε όλους τους συγχωριανούς μας. Γράφει κατά λέξη τα εξής σχετικά:

Επειδή είγαι αιδύγατο για στείλω στον κάθε συγχωριανό μου χωριστά την ευχετήρια κάρτα μου, για τις γιορτές των Χριστουγέννων και την Πρωτοχρονιά παρακαλώ γράψτε στο «Μ» τα παρακάτω:

«Η οικογένειά μου κι εγώ ευχάριστε στους απανταχού Νεοχωρίτες για τις άγιες ημέρες των Χριστουγέννων χρόνια πολ-

λά και ευτυχισμένος ο καινούργιος χρόνος 1984».

Ευχόμαστε σε όλους τους ξενιτεμένους Νεοχωρίτες από βάθους καρδιάς να εκπληρωθούν το γρηγορότερο όλες τους οι επιθυμίες, ώστε για μπορέσουν να γυρίσουν πίσω στην αγαπημένη πατρίδα και περισσότερο κοντά στο χωριό μας γιατί εμείς ξέρουμε τι είγαι για όλους μας η ξενιτιά».

Για όλα τα παραπάνω μας έπειλε 20 δολλάρια. Τον ευχαριστούμε θερμά και του ευχόμαστε με τη σειρά μας, από μέρους μας των αναγγωστών μας, χαρούμενα Χριστούγεννα και καλή χρονιά.

«Μ»

Ο ΠΑΠΑ - ΦΩΤΗΣ

Συγέχεια από την σελίδα 1 στεργίου, μια Κυριακή στο δικό του και την άλλη στ' άλλο.

Τα δωδεκαήμερα καγόνισε πάλι για κάνει μερασία ο παπάς στα δύο χωριά της ενορίας του. Τα Χριστούγεννα που έπεφταν Σάββατο και την δεύτερη μέρα τη Κυριακή που εγκαίριας Παναγιάς, θα λειτουργούσε στην πρόσθιτη, επίσημη της Εγκαίρης Πρωτοχρονιάς και τα Φώτα θα λειτουργούσε στο χωριό του.

Ειδοποίησε από πριν στο παπάς στο χωριό, πως θα ρχόταγε από έβδομης για να λειτουργήσει στο χωριό τους τη γύχτα τα Χριστούγεννα. Είχε μάλιστα κανονίσει να τραβήξει στο σπίτι του Η παπα στεργίου, που είχε βάλει πάγια προ στη θυγατέρα του κι είχε τώρα κι αυτή αγγόνια καπ' το γυιό της. Εκεί θύμισε, και τις δύο μέρες ως την Κυριακή το μεσημέρι, απότελος θα ξεκίνησε για να γυρίσει στο χωριό του.

Η Παπασκευή της παρακαμνής ξημέρωσε πολύ άγρια μέρα. Ενα μουντό, κρύο, κι επιμένω γερόχοιο είχε καταλύσει τα πάντα. Ο Παπαφώτης — αυτό ήταν το διογμά του — ετούμαζε τον καινούργιο τροβά του, όπου τοποθετούσε διπλώνοντας με πρόσοχή ένα — ένα τα ιερά του άμφια! Το φελλόγι, τη ζώνη και τα έπιμανήκια. Εγώ σιγύριζε κι ετοιμαζε τα πράγματα του, σιγόφελνε μύγους της παραμυνής.

«Ετομάζου Βηθλεέμ, ήγοικα πάσιγ η Εδέμ Χριστός γεννάται...».

Η παπαδιά κύταζε αγήσυχη κατά το βουνό, που θα ταξίδευε ο παπάς, εγώ εκείνος με την Ιδια την ησυχία του συνέχιζε να φύλλει τα προεόρτια:

«Δεύτε θώμεν πιστοί που εγγενήθη ο Χριστός ακολουθή

ισωμεν, λουπόν, έγθα οδεύει ο αστήρ...».

Κάποια στιγμή η παπαδιά, που έγινε πάντοτε μεγάλο σεβασμό για τον άντρα της και το ειεραρχικό του σχήμα τόλμησε να του παρατηρήσει δειλά:

«Δεν πρέπει, παπά μου, και με συμπαθάς γι' αυτό που λέω, για ξεκινήσεις μ' αυτό τον καιρό. Είγαι μεγάλος κιγδυμος».

παπάς, για για μη τη στεγανωγήσει, την καθησύχασε: «Μη φοβάσαι, θα περιμένω για περάσει αυτό το δορλάπι. Περαστικό είγαι. Έγιστερα δε θάμαι μόνος. Θάρθει μαζί μου κι ο Ρέπας, ο αγαγγώστης. Προσφέρθηκε μόνος του για με συγιδέψει και για κάνουμε μαζί Χριστούγεννα στο χωριό...».

Το δορλάπι όμως με τ' άγριο γερόχοιο δεν έλεγε για σταματήσει. Ή αυτάρα κι η συγγεφιά έφεργαν πρόωρα το σουρούπωμα στο χωριό. Τότε αποφάσισε ο παπάς για ξεκινήσει. Η παπαδιά παποτόλμησε ακόμα μια παρακάλια της: «Που θα πας τώρα δλη τη γύχτα μ' αυτόν τον καιρό; Εγώ λέω για κάνεις ειδώ Χριστούγεννα και τον Αη - Βασίλη στο χωριό. Το ίδιο είγαι. Η μεγάλη χάρη Του παντού η ίδια είγαι...».

Ο Παπαφώτης όμως είχε πάρει την απόφασή του.

Συγενεύεται στο επόμενο

Σημείωση: Η συγέχεια του δημοσιεύματος «Τζίτζικας και Γρύλος» θα συγενιστεί σε άλλα φύλλα μας. Προτιμήσαμε τη δημοσίευση σ' αυτό το φύλλο «Ο παπάς - Φώτης λόγω επικαιρότητας».

Η ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ

Το έθιμο της μεταφοράς της εικόνας της Παναγίας και της κάρας του Αγίου Σεραφείμ, από το Μοναστήρι της Κορώνας στο χωριό, τηρήθηκε κι εφέτος, χάρη στην πρωτοβουλία του Αριστοτέλη Δ. Γώγουλου και μιας οπού τον συνόδευσαν. Έτσι, δόθηκε και πάλι η ευκαιρία στους συγχωριανούς μας να γιορτάσουν με θρησκευτική ευλάβεια και κατάνυξη, όμαδας συγχωριανών μας πως πάντα, την γιορτή της Μεγαλόχαρης.

σταλιγκά φέρνουμε στη μνήμη μας τους παλιούς εκείνους καιρούς, που η μετάβασή μας στο Μοναστήρι γινόταν μέσα από τη Νεθρόπολη, με τη συμμετοχή όλων σχεδόν των κατοίκων του χωριού, μικρών και μεγάλων, μέσα σε ατμόσφαιρα θρησκευτικού ενθουσιασμού. Ήταν για όλους μας μια σημαδιακή χρονική περίοδος, που

Με την ευκαιρία αυτή, νοάπο πολύ νωρίτερα ανυπόμονα την περιμέναμε. Φέρνουμε ακόμα στη μνήμη μας τη συνήθεια του βρασμένου καλαμποκιού που δεν έλειπε από κανένα σπίτι. Τι μέρες αλήθεια και τι στιγμές αλησμόνητες! Τυχεροί όσοι και τώρα βρίσκονται τις μέρες αυτές στο χωριό και ζουν τη θρησκευτική έξαρση αυτου του γεγονότος!

Έμεις, οι απόδημοι προσπάθούμε νοερά να πλησιάσουμε τις μέρες αυτές την πραγματικότητα του τότε και του τώρα. Συγχαίρουμε λοιπόν τους παραπάνω συγχωριανούς μας, που με το δικό τους κόπο έδωσαν την ευκαιρία να συνεχισθεί το τόσο παλιό, αλλά ωραίο πατροπαράδοτο έθιμο. Πρέπει με κάθε θυσία να διατηρηθεί αυτό το έθιμο, γιατί χρωματίζει έντονα τη Ζωή του χωριού μας.

«Μ»

ΝΕΑ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΝΕΟΧΩΡΙΤΩΝ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Πραγματοποιήθηκε η ετήσια γενική συνέλευση του Συνδέσμου Νεοχωριτών Καρδίτσας, στις 4. 12.1983, στην ταβέρνα «Ο ΕΛΑΤΙΟΣ».

Αφού διαπιστώθηκε η νόμιμη απαρτία (παρόντα μέλη 96) προχώρησε στη συζήτηση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης.

Στην αρχή έγινε απαλογισμός των πεπραγμένων του απερχόμενου Διοικητικού Συμβουλίου, τα οποία κι εγκρίθηκαν ύστερα από διαιλογική συζήτηση. Τα οικονομικά του Συνδέσμου είχαν ως εξής:

ΕΣΟΔΑ: 237.571 δρχ.

ΕΞΟΔΑ: 111.367 δρχ.

Υπόλοιπο: 126.204 δρχ.

Στη συγένεια έγινε η εκλογή για την αγάδειξη του γένου Δ. Συμβουλίου, κατά την οποία εκλέχτηκαν, κατά αλφαριθμητική σειρά οι εξής:

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
Γούλας Νικόλαος του Χρ.
Καλογεράς Λεωνίδας του Δημ.
Καραντώνης Φώτιος του Γεωρ.
Κραμβώνας Αγαστάσιος του Χρ.
Μητσιογιάννης Απόστ. του Παν.
Μητσιογιάννης Ελευθέρ. του Θ.
Φώτας Χρήστος του Κων.

ΕΥΧΕΣ

Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου Νεοχωριτών Καρδίτσας, εύχεται σε κάθε Νεοχωρίτη:

**ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ
ΚΑΙ
ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ**

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΠ' ΤΟ ΧΩΡΙΟ

ΤΑ ΕΘΙΜΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΑ

Τα Χριστούγεννα στο Νεοχώριο κυριαρχεί μια γιορταστική ατμόσφαιρα.

Την παραμονή, κι απ' τη γύχτα μικροί, παλαιότερα και μεγάλοι, χωρίζονται σε ομάδες που περιφέρονται και τραγουδούσαι τα κάλαντα, που έχειτορούσαν τη γέννηση του Χριστού.

Το θρημμένο γουρούνι το έχουν σφαγμένο δύο ή τρεις μέρες γωρίτερα. Μετά τη θεία λειτουργία ακολουθεί γύρω απ' το Χριστούγεννα: άτικο τραπέζι, οικογενειακή συγκέντρωση με θρησκευτικό χαρακτήρα.

Από το Χριστούγεννα: άτικο δεν λείπει η κόττα σούπα, και το χοιριγό. Και από της Πρωτοχρονιάς η βασιλόπιττα, που συγήθωσε είναι τυρόπιττα.

Αυτές οι ώρες είναι ώρες αναμνήσεων. Αγχά και ακαθόριστα προβάλλουν μέσα από την αμύχλη του παρελθότος, περασμένα Χριστούγεννα με αγαπημένα πρόσωπα που λείπουν από το τραπέζι, και Χριστούγεννα που μας άφησαν έντονες και: αληθινότητες εντυπωσιακές και: αγωνίες στη Ζωή μας.

Ο ΜΥΘΟΣ

ΤΩΝ ΚΑΛΙΚΑΝΤΖΑΡΩΝ

Στο γεωγάρι είγαι βαθιά ριζωμένη η πρόληψη για τους Καλικαντζάρους. Τους λένε και παγακά. Κατά τη λαϊκή φαντασία είναι κάτι δαιμόνια, που έρχονται κάτω από τη γη, την παραμονή των Χριστουγέννων. Πρώτος βαδίζει ο κουτσός καλικάντζαρος.

Τρυπώνουν στα σπίτια, μπαίνοντας από τις καμπινάδες. Είγαι μαυριδεροί, τριχωτοί, με πόδια και ουρά τραγίσια και κόκκινα εξογκωμένα μάτια. Χορεύουν, πηδούν, μαγαρίζουν τα τρόφιμα, αλλά δεν κάνουν κακό στους ανθρώπους. Ταυτότητα τα γλυκά, οι τηγανίτες και ο χοριγός σουβλισμός.

Παραμένουν στη γη όλο το Δωδεκαήμερο, ως τον αγιασμό των γερών την ημέρα των Θεοφαγέων. Με τον αγιασμό μαζεύονται, φωγάζονται ο ένας τον άλλο: «Φύγετε να φύγουμε, κι έφτασε ο τρελόπαπας με την αγιαστούρα του και με την βρεχτούρα του».

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΑ

Την παραμονή της Πρωτοχρονιάς και από γωρίς τα παιδιά παρέες - παρέες γυριζούν τα σπίτια, τραγουδώντας τον 'Αγιο Βασιλη και τους δίγουν παράδεις. Πολύ παλιότερα τους έδιγαν και κομμάτια κρέας ή λουκάνικα για το γλέντι τους μετά το τρα-

γούδημα.

Το μεσημέρι ο αρχηγός της οικογένειας κόβει τη βασιλόπιττα αρχίζοντας από το κομμάτι του Χριστού, της Παναγίας του Αγίου Βασιλείου και συγχίζει τα κομμάτια των μελών της οικογένειας. Για τις πίτες έλεγαν: «Πίτα κόττα το Γενάρη, κόκκινα τον Αλωγάρη».

ΦΩΤΩΝ

Από πολύ γωρίς την παραμονή παρέες από παιδιά περιφέρουν τα σπίτια και τραγουδούν τα Φώτα. Οι δε μεγάλοι γίγαντες μασκαράδες τους λέγε και «ρογκατσάρια». Μεταμφιέζονται με παράξενα ρούχα είτε σαν ζώα (λύκος, αρκούδες) είτε σαν διάφορα πρόσωπα (γαμπρός, γύφη, γέρος, γριά, αστυγόμος, αράπης κλπ.). Χτυπούν τα κρεμασμένα πάγω τους κουδούνια δημιουργώντας παγδαμόνιο, μιμούνται τα πρόσωπα που φορούν τις γυμνασίες τους, κάνουν μακρές παραστάσεις και προκαλούν την ευθυμία.

Το πρώτη θαυμάριον ο νοικοκυρές χύγουν το γερό της προηγούμενης για να το πάρουν αγιασμένο. Ραγτίζουν με γερό, αφού ρίζουν μέσα αγιομό, τα ππαρτά, το σπίτι, τους στάδιους, τα μαντριά.

Η αγιαστούρα του παπά είναι φκαμένη από κλωνάρια ξερού δασιλικού, που είγαι το ιερό φυτό των Χριστιανών, γιατί φύτρωσε εκεί που διέθηκε ο τίμιος Σταυρός.

Αγγέλα Γ. Σταύρου
Φωτεινή Α. Καραντώνη

Νεοχώρι:

Σημείωση: Ο «Μ» ευχαριστεί θεριμά τις άνεες του χωριού μας για τη συνεργασία τους αυτή, κι δηλώνει, ότι είγαι πάγτα στη διάθεση όλων όσοι το διαβάζουν.

Ο ΦΑΡΟΣ

Κάθισε γέρο ξεκουράσουν, ο δρόμος σου είγαι μακριγόνος, μα γρήγορα θύμως θαρρώ πας θα φτάσεις Πάνου στου βράχου την καρυφή το φάρο για ν' αγάφεις. Για δες ακόμα το καράβι, είγαι στο πέλαγος μακριά, θύμως το φάρο άγαφε τον στα πέρατα το φως του γα σκορπά.

Κι όταν μια μέρα θα πιάσει λιμάνι το φάρο μη σδήσεις ούτε λεπτό. Δείξε το δρόμο κάγε συγάλο καράβια κι άλλα να πιάσουν γιαλό.

Γ. ΠΑΛΟΓΟΥ